

СПРАВКА

за отразяване на становищата, получени след общественото обсъждане на проекта на Наредба за здравни норми и изисквания при работа в среда на йонизиращи лъчения

№	Участник в общественото обсъждане	Предложение/Мнение	Приема/неприема предложението	Мотиви
1	Портал за обществени консултации 09 август 2018 г. 13:23:27 phubchev	Във Военномедицинска академия работят висококвалифицирани и общопризнати лекари в областта на радиобиологията, които имат необходимия практически опит за лечение на лица, облъчени в резултат на радиационна авария. Военномедицинска академия разполага с отлично подготвени екипи за медицинско осигуряване и реагиране в случай на радиационна авария. Логично и необходимо е в бъдещата Наредба за здравни норми и изисквания при работа в среда на йонизиращи лъчения да се добави Военномедицинска академия като лечебно заведение с национално значение, което да извършва медицинско наблюдение на професионално облъчвани лица, както и да обучава лекари по отношение на биологичното въздействие на йонизиращите лъчения и медицинското осигуряване на лица в случай на радиационна авария.	Приема се по принцип.	В чл. 64, ал. 3 на Закона за здравето е предвидено медицинското наблюдение на лицата, които работят с източници на йонизиращи лъчения, включително оценката на медицинската им пригодност да изпълняват конкретни професионални задължения, да се осъществява от лекари от НЦРРЗ и от лечебните заведения, които отговарят на изискванията, посочени в наредбата по чл. 65, ал. 1, т. 4. Предвид разпоредбата на Закона за здравето, с наредбата като подзаконов нормативен акт, не е предвидено и не следва да се определя лечебно заведение с национално значение. Ако Военномедицинска академия, като лечебно заведение, отговаря на изискванията посочени в проекта на наредба, не съществува пречка да извършва такъв вид медицинско наблюдение. Следва да се отбележи, че обществените отношения, свързани с медицинско осигуряване при радиационна авария или реагиране в случай на радиационна авария, са предмет на наредбата по чл. 65, ал. 1, т. 1 от Закона за здравето, а не на настоящия проект.
2	Портал за обществени консултации	1. В проекта на наредбата е предвидено задължително медицинско наблюдение (предварително и периодично) на всички лица, работещи в среда на йонизиращи лъчения.	1. Не се приема.	1. Директива 2013/59/Евратом предвижда задължително медицинско наблюдение на професионално облъчвани лица от категория А. Не съществува пречка обаче в националното

	09 август 2018 г. 14:07:43 ПетроваМ	Доколкото съм запознат с практиката в Европейския съюз, медицинското наблюдение е задължително само за професионално облъчваните лица от категория А. Мисля, че българското законодателство следва да бъде съобразено с добрите практики, прилагани в Европейския съюз. Затова предлагам в Наредбата за здравни норми и изисквания при работа в среда на йонизиращи лъчения да се отрази, че предварителното и периодичното медицинско наблюдение е задължително само за лицата от категория А. 2. В чл. 5 на представения за обсъждане проект на Наредба за здравни норми и изисквания при работа в среда на йонизиращи лъчения е предвидено назначаване на квалифицирани експерти по радиационна защита в лечебните заведения, които ще извършват медицинско наблюдение. В страната има неколцина	2. Приема се по принцип.	законодателство да се предвиди медицинско наблюдение на всички лица работещи в среда на йонизиращи лъчения, както това е регламентирано и в сега действащото ни законодателство. Законът за здравето не ограничава задължението за осъществяване на медицинско наблюдение на лицата, които работят с източници на йонизиращи лъчения, до определена категория. Следва да се подчертае, че целта на медицинското наблюдение е да се предотвратят детерминистичните ефекти и да се намали вероятността от възникване на стохастични ефекти, което е важно за живота и здравето на всички лица работещи в среда на йонизиращи лъчения, а не само на тези от категория А. Освен това, без да се извърши предварителен преглед не би могло да се определи пригодността на лицето да извършва работа от съответната категория, а периодичното медицинско наблюдение е важно, с оглед възможността лицето да продължи да работи в среда на йонизиращи лъчения, без това да застрашава живота и здравето му. 2. Коригиран е чл. 5 от проекта, като е предвидено лечебните заведения да осигуряват по договор консултация с квалифициран експерт по радиационна защита, притежаващ удостоверение за правоспособност, издадено по реда на Наредбата за условията и реда за
--	---	---	---------------------------------	--

		квалифицирани експерти по радиационна защита в различни области, които притежават необходимите удостоверения за правоспособност и работят в частни фирми. При тези обстоятелства ще възникнат реални проблеми пред лечебните заведения при търсене и наемане на квалифицирани експерти по радиационна защита. Във въпросния член 5 изискването за назначаване на квалифицирани експерти по радиационна защита не се отнася за НЦРРЗ. Това означава, че на практика само НЦРРЗ ще има право да извършва медицинско наблюдение на работещите в среда на йонизиращи лъчения.		придобиване на професионална квалификация и за реда за издаване на лицензии за специализирано обучение и на удостоверения за правоспособност за използване на ядрената енергия, а не да го назначават по трудов договор. Участието на квалифициран експерт по радиационна защита при осъществяването на медицинско наблюдение от лечебни заведения е важно, с оглед компетентността на това лице, свързана с оценяване на конкретно установените данни от професионално облъчване посочени в радиационния паспорт и данните от оценката на условията на труд за конкретното работно място. Следва да се отбележи, че съгласно Закона за здравето, Националният център по радиобиология и радиационна защита е структура на националната система за здравеопазване със специфични функции свързани изключително с дейностите по предотвратяване и/или намаляване на неблагоприятното въздействие на йонизиращите лъчения върху здравето на населението; оценка на облъчването и радиационния риск за населението; оценка на здравословното състояние на лицата, които работят или са работили в среда на йонизиращи лъчения или са били облъчени при радиационни аварии; методическо ръководство на здравните и лечебните заведения по въпросите на радиобиологията, радиационната защита и медицинското осигуряване в случай на радиационна авария. С оглед осъществяването на тези функции в националния център работят специалисти със съответната квалификация.
--	--	---	--	---

				Националният център по радиобиология и радиационна защита извършва медицинско наблюдение на лицата, работещи в среда на йонизиращи лъчения по силата на закона и предвид определените му специфични функции.
3	Становище с рег. № 94-1009 от 07.08.2018 г. от инж. Георги Татарев	1. В Чл. 5 е предвидено медицинското наблюдение на работещите в среда на йонизиращи лъчения да се извършва от лекари от НЦРРЗ и лекари от други лечебни заведения с придобита специалност „Радиобиология“ или „Радиационна хигиена“. Допълнително в другите лечебни заведения се изисква назначаване на квалифициран експерт по радиационна защита. Това условие създава неравнопоставеност между лекарите с придобита специалност „Радиобиология“ или „Радиационна хигиена“ работещи в НЦРРЗ и в другите лечебни заведения да вземат решение за пригодност на работещите в среда с ИЙЛ. Като се има предвид, че лечебните заведения извършващи тази дейност се регистрират в МЗ съгласно чл.5, ал.3 и лекарите преминават обучение в НЦРРЗ съгласно чл.5, ал.2, т. 3. и би следвало да са равнопоставени.	1. Приема се по принцип.	1. Кorigиран е чл. 5 от проекта, като е предвидено лечебните заведения да осигуряват по договор консултация с квалифициран експерт по радиационна защита, притежаващ удостоверение за правоспособност, издадено по реда на Наредбата за условията и реда за придобиване на професионална квалификация и за реда за издаване на лицензии за специализирано обучение и на удостоверения за правоспособност за използване на ядрената енергия, а не да го назначават по трудов договор. Участието на квалифициран експерт по радиационна защита при осъществяването на медицинско наблюдение от лечебни заведения е важно, с оглед компетентността на това лице, свързана с оценяване на конкретно установените данни от професионално облъчване посочени в радиационния паспорт и данните от оценката на условията на труд за конкретното работно място. Следва да се отбележи, че съгласно Закона за здравето, Националният център по радиобиология и радиационна защита е структура на националната система за здравеопазване със специфични функции свързани изключително с дейностите по предотвратяване и/или намаляване на неблагоприятното въздействие на йонизиращите лъчения върху здравето на населението; оценка на облъчването и

		2. Никъде в наредбата не се определят изискванията към квалифицирания експерт по радиационна защита в коя област и направления трябва да е експерт. 3. При необходимост от становище или оценката на условията на труд от квалифициран експерт по радиационна защита всеки лекар даващ заключение може да поиска такова без експерта да е назначен на трудов договор.	2. Не се приема. 3. Приема се.	радиационния риск за населението; оценка на здравословното състояние на лицата, които работят или са работили в среда на йонизиращи лъчения или са били облъчени при радиационни аварии; методическо ръководство на здравните и лечебните заведения по въпросите на радиобиологията, радиационната защита и медицинското осигуряване в случай на радиационна авария. С оглед осъществяването на тези функции в националния център работят специалисти със съответната квалификация. Националният център по радиобиология и радиационна защита извършва медицинско наблюдение на лицата, работещи в среда на йонизиращи лъчения по силата на закона и предвид определените му специфични функции 2. Изискванията към квалифицирания експерт по радиационна защита, както и права и задължения, които пряко са обвързани с радиационната защита и условията на труд на професионално облъчваните лица са регламентирани в Наредбата за радиационна защита (обн. ДВ, бр. 16 от 2018 г.). 3. Коригиран е чл. 5 от проекта, като е предвидено лечебните заведения да осигуряват по договор консултация с квалифициран експерт по радиационна защита, притежаващ удостоверение за правоспособност, издадено по реда на Наредбата за условията и реда за придобиване на професионална квалификация и за реда за издаване на лицензии за
--	--	---	--	---

				специализирано обучение и на удостоверения за правоспособност за използване на ядрената енергия, а не да го назначават по трудов договор.
4	Становище с рег. № 13-00-38 от 09.08.2018 г. от проф. д-р Митко Аляков, началник на Научно-изследователска лаборатория по Радиационна Защита към ВМА-МБАЛ София	Предлага се да бъде направена следната корекция в Раздел I, чл. 5, ал. 2: „Медицинското наблюдение на работещите в среда на йонизиращи лъчения може да се извършва и от лечебни заведения, които са назначили на трудов договор най-малко: 1. Един лекар с придобита специалност „Радиобиология“ или „Радиационна хигиена“ и/или лекари с придобита специалност необходима за извършване на медицинските прегледи, съгласно чл. 9, ал. 1, чл. 10, ал. 1 и чл. 14, ал. 1, които са преминали обучение по биологично действие на йонизиращите лъчения в НЦРРЗ или: 2. Един квалифициран експерт по радиационна защита, притежаващ удостоверение за правоспособност, издадено по реда на Наредбата за условията и реда за придобиване на професионална квалификация и за реда за издаване на лицензии за специализирано обучение (обн., ДВ, бр. 74 от 2004г.) и лекари с придобита специалност необходима за извършване на медицинските прегледи, съгласно чл. 9, ал. 1, чл. 10, ал. 1 и чл. 14, ал. 1, които са преминали обучение по биологично действие на йонизиращите лъчения в НЦРРЗ.“	Приема се по принцип.	Направена е промяна в чл. 5 от проекта.
5	Становище с рег. № 26-00-1459 от 08.08.2018 г. от	В публикувания проект на наредба в чл. 5, чл. 12, чл. 14, чл. 15, чл. 17, чл. 18 и чл. 23, като лице, провеждащо медицинско наблюдение на	Не се приема.	В чл. 64, ал. 3 на Закона за здравето е предвидено медицинското наблюдение на лицата, които работят с източници на йонизиращи лъчения,

	д-р Мая Кьосева, управител на Служба по трудова медицина „Света Марина Трейдинг“ ЕООД	работещи в среда на йонизиращи лъчения, се посочва лекар със специалност „Радиобиология“ или „Радиационна хигиена“. Прегледите се предлага да се осъществяват от РЗИ или НЦРРЗ, където се съхраняват и здравните досиета на работещите в среда с източници на йонизиращи лъчения. Съдържанието на тези текстове не съответства на Директива 2013/59/Евратом на Съвета на Европа от 5 декември 2013 година за определяне на основни норми на безопасност за защита срещу опасностите, произтичащи от излагане на йонизиращо лъчение и за отмяна на директиви 89/618/Евратом, 90/641/Евратом, 96/29/Евратом, 97/43/Евратом и 2003/122/Евратом (ОВ L 13, 17.1.2014 г., стр. 1), където изрично е регламентирано изискването за медицинско наблюдение на работещите в среда с източници на йонизиращи лъчения от лекари в служби по трудова медицина: „...Член 45 Медицинско наблюдение на професионално облъчвани лица 1. Държавите членки правят необходимото медицинското наблюдение на професионално облъчваните лица да се основава на принципите, уреждащи най-общо медицина на професионалните болести. 2. Медицинското наблюдение на работници от категория А се извършва от служба по трудова медицина. Това медицинско наблюдение позволява да се установи здравето състояние на наблюдаваните работници по отношение на		включително оценката на медицинската им пригодност да изпълняват конкретни професионални задължения, да се осъществява от лекари от НЦРРЗ и от лечебните заведения, които отговарят на изискванията, посочени в наредбата по чл. 65, ал. 1, т. 4. Следва да се отбележи, че проектът на наредба не предвижда прегледи да се осъществяват от РЗИ. Дадена е единствено възможността заявлението да бъде подадено до РЗИ, с отдел „Радиационен контрол“ на чиято територия работодателят осъществява дейността си, но прегледите както изрично е посочено в проекта на наредба се извършват от лекари от НЦРРЗ, притежаващи необходимата специалност по „Радиобиология“ или „Радиационна хигиена“. Целта е да се улеснят работодателите и лицата, подлежащи на медицинско наблюдение. Предвид характера на работните места и наличието на йонизиращо лъчение, което може да причини развитието на детерминистични ефекти и възникване на стохастични ефекти в националното законодателство е предвидено медицинското наблюдение да се провежда от лекар с придобита специалност „Радиобиология“ или „Радиационна хигиена“, както и лечебното заведение да разполага с квалифициран експерт по радиационна защита, чиято професионална компетентност е свързана с оценяване на конкретно установените данни от професионално облъчване посочени в радиационния паспорт и данните от оценката на условията на труд за конкретното работно място.
--	--	---	--	--

	тяхната пригодност за изпълнение на възложените им задачи. За целта службата по трудова медицина има достъп до всяка изисквана от нея информация, включително за условията на средата в работните помещения. 3. Медицинското наблюдение включва: а) медицински прегледи преди назначаване на работа или класифицирането като работник от категория А, с цел определяне пригодността на работника да изпълнява задълженията си като работник от категория А; б) периодични здравни прегледи най-малко веднъж годишно, за да се определи дали работниците от категория А продължават да са пригодни да изпълняват своите задължения. Естеството на тези прегледи, които могат да се извършват толкова пъти, колкото счете за необходимо службата по трудова медицина, зависи от вида на работата и от индивидуалното здравословно състояние на работника. 4. Службата по трудова медицина може да препоръча медицинското наблюдение да продължи и след спиране на работа за срок, който тя прецени за необходим, с оглед опазване на здравето на съответното лице.“ „... Член 49 Специално медицинско наблюдение 1. Държавите членки правят необходимото в допълнение към медицинското наблюдение на професионално облъчваните лица, посочени в чл. 45, да бъде предвидена възможност за всякакви допълнителни действия, които	Следва да се има предвид, че съгласно действащото законодателство в Република България, службите по трудова медицина не са лечебни заведения и не могат да извършват диагностична и лечебна дейност. Същите са звена с предимно превантивни функции, свързани със защитата и предотвратяването на професионалните рискове в предприятието и/или ведомството. И към настоящият момент дейностите по медицинско наблюдение на работещи в среда на йонизиращи лъчения се извършва по ред указан в Закона за здравето и това не противоречи на изискванията на чл. 25 от Закона за здравословни и безопасни условия на труд. Резултатите за пригодността за изпълнение на задачи в среда на йонизиращи лъчения и към настоящия момент се предоставят на службата по трудова медицина към съответния работодател, която следва да изпълни своите задължения съгласно изисквания на действащото законодателство. С проекта на наредба не се въвежда изискването за провеждане на повече медицински прегледи или изследвания в сравнение с действащите към момента изисквания, като няма дублиране на профилактични медицински дейности и съответно повишаване на разходите за осъществяване на предвидените предварителни и периодични медицински прегледи. С проекта на наредба се предвижда и цялата информация за здравния статус на всички работещи лица в среда на йонизиращи лъчения
--	---	---

	службата по трудова медицина съчетава за необходими, с оглед защитата на здравето на облъчваните лица, като например допълнителни изследвания, мерки за деконтаминация, спешно възстановително лечение или други действия, определени от службата по трудова медицина.“ „... Член 80 Служби по трудова медицина Държавите членки правят необходимото службите по трудова медицина да осъществяват медицинско наблюдение на професионално облъчвани лица в съответствие с глава VI във връзка с тяхното излагане на йонизиращо лъчение и тяхната пригодност да изпълняват поставените им задачи, свързани с работата в среда на йонизиращо лъчение.“ Съгласно изискванията на чл. 25 от Закона за здравословни и безопасни условия на труд, всички работодатели в Р България са длъжни да осигурят обслужване на работещите от служба по трудова медицина (СТМ). Специалистите по трудова медицина планират профилактичните медицински прегледи: предварителни - при постъпване на работа и периодични профилактични, като определят екипа от специалисти, които е необходимо да се включат, апаратните, функционалните и клинично-лабораторните изследвания. След провеждането на прегледите заключенията за професионална пригодност се издават по образец, определен в Приложение № 4 към чл. 11, ал. 5 от Наредба № 3 за условията и реда за осъществяване дейността на службите по	ще бъде налична в специализирания орган по радиационна защита към министъра на здравеопазването. Това ще даде възможност за вземане на решения, свързани със специално разрешено облъчване или предприемането на навременни и адекватни мерки в случай на аварийно облъчване, както и след констатирано превишаване на някои от границите на дозите, при професионално облъчване, в които се изисква провеждане на детайлно проучване от органите на държавния здравно-радиационен контрол. Изискванията на Директива 2013/59/Евратом са въведени напълно в националното законодателство чрез Закона за безопасно използване на ядрената енергия и Закона за здравето, както и с подзаконови актове по тяхното прилагане, като са отчетени спецификите на националната ни система на здравеопазване.
--	---	--

		трудова медицина. Заключениета се изготвят в 3 екземпляра: за работодателя, за работещия и за индивидуалното здравно досие на всеки работещ, което се поддържа от СТМ. Лекарят в СТМ проследява освен това заболяемостта с временна неработоспособност по данни от болничните листи и заболяемостта с трайна неработоспособност по експертните решения от ТЕЛК/НЕЛК за всеки работещ и дава препоръки на работодателя за индивидуално преустройство на работното място, съдържание и организация на работа, особено на работещи с повишена чувствителност и намалена резистентност. Проектът на Наредба за здравни норми и изисквания при работа в среда на йонизиращи лъчения в този вид ще доведе до дублиране на профилактични медицински дейности, ще повиши значително цената, но не и качеството на профилактичното медицинско обслужване. Не е маловажен факта, че лекарите със специалности „Радиобиология“ и „Радиационна хигиена“ са малко на брой – по актуални данни от Регистъра на Българския лекарски съюз те са 30, като по-голяма част от тях са в пенсионна възраст. Нито РЗИ, нито НЦРРЗ имат капацитет да обхващат с профилактични прегледи всички работещи в йонизираща среда на територията на Р България. Предлагам проекта на Наредба за здравни норми и изисквания при работа в среда на йонизиращи лъчения да бъде редактиран, като съдържанието		
--	--	---	--	--

		на наредбата бъде хармонизирано с Директива 2013/59/Евратом на Съвета на Европа от 5 декември 2013 година.		
6	Писмо с Рег. № 12-00-392 от 09.08.2018 г. от Агенция за ядрено регулиране	1. В член 1 е посочено, че наредбата се прилага за всички лица работещи в среда на йонизиращо лъчение, което противоречи на чл. 77, ал. 2 от Наредбата за радиационна защита (Съгласно цитирания чл. 77, ал. 2, медицинското наблюдение е задължително само за професионално облъчвани лица от категория „А“).	1. Не се приема	1. Директива 2013/59/Евратом предвижда задължително медицинско наблюдение на професионално облъчвани лица от категория А. Това изискване е дословно транспонирано в чл. 77, ал. 2 от Наредбата за радиационна защита. В разпоредбите на чл. 78 от същата наредба е регламентирано също така, че първоначален медицински преглед се извършва на всяко лице, преди да бъде наето, с цел да се определи неговата годност да изпълнява съответната длъжност като работник от категория А или категория Б в дадено предприятие, а периодичен медицински преглед се извършва най-малко веднъж годишно с цел да се определи дали работникът продължава да е в здравословно състояние, позволяващо да извършва възложената му работа. Следва да се отбележи също така, че съгласно чл. 64 от Наредбата за радиационна защита предприятията и работодателите на външни работници са длъжни да категоризират наетите от тях лица, преди те да започнат да извършват определени работи, които могат да доведат до професионално облъчване, и да извършват редовно преглед на категоризацията въз основа на конкретните условия на работа и резултатите от медицинското наблюдение на професионално облъчваните лица. Тази разпоредба от Наредбата за радиационна защита също изисква медицинско

		2. В член 1 е въведено понятие „среда на йонизиращи лъчения“, чиято дефиниция, дадена в § 1, т. 4 от Допълнителни разпоредби на наредбата, е неясна и трябва да се прецизира. 3. Необходимо е член 2 да се редактира като думите „недопускане на развитието“ се заменят с „предотвратяване“, а фразата „което е практически възможно“ се замени с „което е	2. Приема се. 3. Приема се.	наблюдение на всички лица, независимо от определената категория. Считаме, че не съществува пречка в националното законодателство да се предвиди медицинско наблюдение на всички лица работещи в среда на йонизиращи лъчения, както това е регламентирано и в сега действащото ни законодателство. Използваният подход не е в противоречие с изискванията на Директива 2013/59/Евратом. Законът за здравето също не ограничава задължението за осъществяване на медицинско наблюдение на лицата, които работят с източници на йонизиращи лъчения, до определена категория. Следва да се подчертае, че целта на медицинското наблюдение е да се предотвратяват детерминистичните ефекти и да се намали вероятността от възникване на стохастични ефекти, което е важно за живота и здравето на всички лица работещи в среда на йонизиращи лъчения, а не само на тези от категория А.
--	--	--	---	--

		приемливо от гледна точка на радиационната защита“. 4. Необходимо е член 3 да се преработи съобразно с изискванията за медицинско наблюдение, регламентирани в Наредбата за радиационна защита. Понятието „здравен статус“ следва да се дефинира. (В Наредбата за радиационна защита се говори за „здравословно състояние“). В края на изречението на ал. 1, т. 1 е нужно да се добави „при работа в среда на йонизиращи лъчения“. В наредбата е редно да се използва въведеният с Наредба за радиационна защита термин „планирано повишено облъчване“ вместо „специално разрешено облъчване“, както е в ал. 1, т. 2. Едновременно с това ще отпадне необходимостта от дефиницията, дадена в т. 3 на § 1 от Допълнителните разпоредби. Трябва да се има предвид, че: а) планирано повишено облъчване се прилага само за лица от категория „А“, съгласно чл. 81 от Наредбата за радиационна защита; б) аварийното облъчване не включва аварийни работници (лица, които участват при ликвидиране на радиационна авария); в) при радиационна авария, облъчените лица подлежат на медицинско осигуряване (по смисъла на Наредба № 28 за условията и реда за медицинско осигуряване и здравни норми за	4. Приема се.	
--	--	---	---------------	--

	защита на лицата в случай на радиационна авария). 5. Необходимо е член 5 да се преработи цялостно и съобразно с изискванията на Закона за здравословни и безопасни условия на труд и съответните разпоредби на Директива 2013/59/Евратом (членове 45, 49 и 80). В ал. 2, точки 1, 2 и 3, са въведени специални изисквания към лечебните заведения, които ще извършват медицинско наблюдение на професионално облъчвани лица, но в ал. 1 липсват изисквания към лекарите от НЦРРЗ, които ще осъществяват медицинско наблюдение. Изискването на ал. 2, т. 2 за назначаване по трудов договор на квалифицирани експерти по радиационна защита в лечебните заведения е несъстоятелно и нелогично за целите на медицинското наблюдение. (Функциите и отговорностите на квалифициран експерт по радиационна защита са определени в наредбата за радиационна защита.). Заглавието на наредбата, посочена в ал. 2, т. 2, е стрешено. В ал. 2, т. 3 се предвижда НЦРРЗ да провежда обучение на лекари относно „биологично действие на йонизиращите лъчения“. Въвеждането на такова изискване е необосновано в случая, тъй като е известно, че редица висши медицински заведения в страната	5. Не се приема.	5. И към настоящия момент дейностите по медицинско наблюдение на работещи в среда на йонизиращи лъчения се извършва по ред указан в Закона за здравето и не противоречи на изискванията на чл. 25 от Закона за здравословни и безопасни условия на труд. Резултатите за пригодността за изпълнение на задачи в среда на йонизиращи лъчения и към настоящия момент се предоставят на службата по трудова медицина към съответния работодател, която следва да изпълни своите задължения съгласно изисквания на действащото законодателство. Съгласно Закона за здравето, Националният център по радиобиология и радиационна защита е структура на националната система за здравеопазване със специфични функции свързани изключително с дейностите по предотвратяване и/или намаляване на неблагоприятното въздействие на йонизиращите лъчения върху здравето на населението; оценка на облъчването и радиационния риск за населението; оценка на здравословното състояние на лицата, които работят или са работили в среда на йонизиращи лъчения или са били облъчени при радиационни аварии; методическо ръководство на здравните и лечебните заведения по въпросите на радиобиологията, радиационната защита и медицинското осигуряване в случай на
--	---	-------------------------	---

		провеждат ефективно обучение на лекари по тази тема в процеса на тяхната специализация.		радиационна авария. С оглед осъществяването на тези функции в националния център работят специалисти със съответната квалификация, включително. Националният център по радиобиология и радиационна защита извършва медицинско наблюдение на лицата, работещи в среда на йонизиращи лъчения по силата на закона и предвид определените му специфични функции. Законът за здравето изисква с наредба да се определят изискванията, на които следва да отговарят лечебните заведения, за да могат да осъществяват това специфично медицинско наблюдение. Участието на квалифициран експерт по радиационна защита при осъществяването на медицинско наблюдение от лечебни заведения е важно, с оглед компетентността на това лице, свързана с оценяване на конкретно установените данни от професионално облъчване посочени в радиационния паспорт и данните от оценката на условията на труд за конкретното работно място. Изискването лекарите да са преминали задължително обучение за биологичното действие на йонизиращите лъчения има за цел придобиването на допълнителни познания в областта на въздействието на йонизиращите лъчения, конкретните изменения в тъкани, органи и системи и ранно откриване на симптоми, които могат да са предизвикани, както от йонизиращи лъчения, така и да бъдат задълбочени при продължителна работа в среда на йонизиращи лъчения.
--	--	--	--	--

		6. Дефинициите в точки 4 и 5 на § 1 от Допълнителните разпоредби трябва да се редактират и прецизират, а по точки 1, 2 и 3 да се направят съответните препратки към дефинициите, дадени в § 1 от Допълнителните разпоредби на Наредбата за радиационна защита. Едновременно с преработката на горепосочените членове 1, 2, 3 и 5 и §1 от Допълнителните разпоредби, останалите членове на наредбата също следва да се ревизират от авторите на проекта и при необходимост да се внесат корекции. (Анализът на съответствието с европейското законодателство също би следвало да се ревизира след приключване на работата по наредбата.).	6. Приема се.	
7	Становище на НЦРРЗ с рег. № 33-14-39 от 13.07.2018 г.	1. Чл. 5, ал. 2, т. 2 предвижда, че лечебните заведения, които могат да извършват медицинско наблюдение трябва да имат назначени на трудов договор „един квалифициран експерт по радиационна защита, притежаващ удостоверение за правоспособност издадено по реда на Наредбата за условията и реда за придобиване на професионална квалификация и за реда за издаване на лицензии за специализирано обучение (обн. ДВ, бр. 74/2004 г.)“; Чл. 5, ал. 2, т. 3 предвижда че лечебните заведения, които могат да извършват медицинско наблюдение, трябва да имат назначени на трудов договор „лекари с придобита специалност необходима за извършване на задължителните медицински	1. Не се приема.	1. Съгласно Закона за здравето, Националният център по радиобиология и радиационна защита е структура на националната система за здравеопазване със специфични функции свързани изключително с дейностите по предотвратяване и/или намаляване на неблагоприятното въздействие на йонизиращите лъчения върху здравето на населението; оценка на облъчването и радиационния риск за населението; оценка на здравословното състояние на лицата, които работят или са работили в среда на йонизирани лъчения или са били облъчени при радиационни аварии; методическо ръководство на здравните и лечебните заведения по въпросите на радиобиологията, радиационната защита и медицинското осигуряване в случай на

	прегледи, посочени в приложения № 2, 3 и 7, които са преминали обучение по биологично действие на йонизиращите лъчения в НЦРРЗ“; След като НЦРРЗ не разполага с всички тези специалисти назначени на трудов договор, това създава условия на неравнопоставеност между НЦРРЗ и лечебните заведения, които ще могат да издават заключенията.		радиационна авария. С оглед осъществяването на тези функции в националния център работят специалисти със съответната квалификация. Националният център по радиобиология и радиационна защита извършва медицинско наблюдение на лицата, работещи в среда на йонизиращи лъчения по силата на закона и предвид определените му специфични функции. Законът за здравето изисква с наредба да се определят изискванията, на които следва да отговарят лечебните заведения, за да могат да осъществяват това специфично медицинско наблюдение. Предвид характера на работните места и наличието на йонизиращо лъчение, което може да причини развитието на детерминистични ефекти и възникване на стохастични ефекти е предвидено медицинското наблюдение да се провежда от лекар с придобита специалност „Радиобиология“ или „Радиационна хигиена“ от НЦРРЗ, като прегледите на лицата от другите медицински специалисти могат да бъдат извършвани, както в НЦРРЗ (когато разполага със съответния специалист), така и от други лечебни заведения.
	2. Чл. 5, ал. 4 предвижда лечебните заведения периодично да предоставят информация на НЦРРЗ за проведеното медицинско наблюдение. Не е уточнено с каква периодичност. Не е уточнено каква точно информация и в каква форма я предоставят. Липсата на конкретика затруднява допълнително осъществяването на	2. Не се приема.	2. Както изрично е посочено в чл. 5, ал. 4, информацията се предоставя на НЦРРЗ по реда на наредбата по чл. 71, ал. 2 от Закона за здравето. Предмет на тази наредба са условията и редът за регистрация, обработка и съхраняване на данните в регистър на лицата, които работят или са работили в среда на йонизиращи лъчения.

	контролните функции на НЦРРЗ в процеса по издаване на медицински заключения. 3. Съгласно чл. 7, ал. 1, 2 и 3 заключенията за медицинска пригодност може да се обжалват пред комисия за медицинска пригодност в НЦРРЗ, състояща се от трима лекари с придобита специалност „Радиобиология“ или „Радиационна хигиена“. Комисията се произнася по жалбите с решение, което е окончателно. Тази разпоредба създава предпоставка за възникване на конфликт на интереси и необективност на решенията, до колкото в много случаи може да се окаже, че оспорваните заключения са издавани от членове на Комисията или техни колеги. Този конфликт на интереси трудно може да бъде преодолян с оглед малкия брой налични специалисти по „Радиобиология“ или „Радиационна хигиена“, компетентни да издават заключения и респ. да участват в Комисията. 4. Съгласно чл. 12, ал. 2 „когато предварителното медицинско наблюдение се извършва от НЦРРЗ, заявлението по ал. 1 може да бъде подадено и до съответната регионална здравна инспекция (РЗИ) с отдел „Радиационен контрол“, на територията на която осъществява дейност работодателя“. Съгласно чл. 23, ал. 1 резултатите от медицинското наблюдение на работещия се вписват в лично медицинско досие на лицето, което се съхранява от НЦРРЗ или от съответната РЗИ. От изключителна важност е да	3. Не се приема. 4. Не се приема.	3. Възможността за обжалване на заключението за медицинската пригодност на лицата да изпълняват конкретни професионални задължения пред комисия за медицинска пригодност в НЦРРЗ е регламентирано в чл. 64, ал. 4 на Закона за здравето Комисията не е постоянно действащ орган, а се определя от директора на НЦРРЗ за всеки конкретен случай, което дава възможност на директора на НЦРРЗ да упражнява контрол и да следи за недопускане наличието на конфликт на интереси. 4. Националният център по радиобиология и радиационна защита и регионалните здравни инспекции са второстепенни разпоредители с бюджет към министъра на здравеопазването. И двете структури са администратори на лични данни, които имат задължението за спазването на съответните законови изисквания при тяхната обработка.
--	--	---	---

		се изясни в тази хипотеза как ще бъде осигурена защита на личните данни при съхраняването и обработването на медицински данни от РЗИ и обмяна на данни между РЗИ-та и НЦРРЗ. Данните от медицинското досие представляват „чувствителни данни“ и са под особена закрила на закона. 5. Чл. 18 предвижда „Диагностично уточняване на лицата по ал. 1 се извършва в рамките на три месеца“. Въвеждането на подобен срок е ненужно и необосновано. На първо място в практиката изключително рядко се наблюдават случаи при които диагностичното уточняване да надхвърля три месеца. Дори да приемем, че възникне такава хипотеза, какво се случва, ако изясняването на здравословното състояние на конкретно лице, по обективни причини надхвърли този период? Следва ли да се тълкува, че при неспазването на този срок, това да води до прекратяване на процедурата по издаване на съответното заключение и/или трайно извеждане от среда на йонизиращи лъчения? По отношение на мотивите към проекта на наредба – изразяваме следното мнение, че предложения проект на наредба ще окаже пряко въздействие върху приходите в бюджета на НЦРРЗ, т.к. до момента медицинското наблюдение и издаването на експертни заключения се осъществява единствено от НЦРРЗ.	5. Приема се.	5. Направена е промяна в чл. 18, като отпада ал. 2 съобразно постъпилото предложение.
--	--	---	---------------	---

С